

[Viggo Hauch.]

føler jeg mig i og for sig slet ikke overbevist om. Sidste år var det ikke en overenskomst, folketinget godkendte; da var det et ensidigt regeringsdiktat, folketinget godkendte, og alle vi, der var med til det, husker jo ganske tydeligt de omstændigheder og det pres af ulovlige strejker, hvorunder vi godkendte det.

Jeg ved ikke, om der i den omstændighed, at den højtærede finansminister går i forhandling med tjenestemændenes organisationer, skulle ligge en erkendelse fra regeringens side af, at det, der skete sidste år, alligevel ikke var rigtigt. Hvis det var tilfældet, så kunne den højtærede finansminister sige os det, så kunne han dokumentere det over for os, og så er det da ikke usandsynligt, at han ville kunne gå den vej, lønningsloven anviser, og nøjes med at gå til finansudvalget for at få en bevilling, i stedet for som nu at gå til folketinget og bede om principielle ændringer i en lønningslov, som endnu ikke er 4 år gammel.

Der er i det hele taget i denne sag så mange uløste spørgsmål, som vi gerne vil have lejlighed til at drøfte med den højtærede finansminister i lønningsudvalget, hvortil jeg går ud fra lovforslaget bliver henvist efter denne førstebehandling; den højtærede finansminister måtte da også på forhånd kunne forudse, at han i hvert fald ikke fra venstres side kunne få tilslutning til det system, han bygger sin aftale med tjenestemændene på.

I sin fremsættelse foretager den højtærede minister, for så vidt angår stedtillægget, en sammenligning med 1931, hvor stedtillægsbeløbet angives at have udgjort 13-14 pct. af lønnen for arbejdere i statens tjeneste mod i dag 5 pct. Denne sammenligning kan måske på papiret se særdeles rimelig ud, og den kan måske også gøre indtryk på nogen, men vi ved jo alle, at der imellem 1931 og 1962 ligger en udvikling; der ligger ikke mindre end 2 lønningskommissioners arbejde imellem, og i den sidste lønningskommission, kommissionen af 1954, var man, hvis jeg ikke er helt forkert underrettet, enig om netop at lade stedtillægget udgøre en stadig mindre del af lønnen; ellers havde det dog været naturliggere, at man på det tidspunkt havde taget det op. Fra venstres side mener vi, at en æn-

dring som den, der nu er foreslået i stedtillægget, kan få forskellige uønskede virkninger. Venstre har på dette som på alle andre områder virket for, at landet uden for det storkøbenhavnske område ikke skulle blive ladet tilbage. Vi virkede i sin tid for, at lærerne på landet lønmæssigt skulle ligestilles med lærerne i København. Det lykkedes ikke, og det endte med, at de af os forudsete uheldige virkninger blev resultatet, med det resultat igen, at den højtærede undervisningsminister i dette spørgsmål har en hovedpine. Nu vil man altså fra regeringens side gå videre ad denne efter vor mening forkerte vej, og det kan vi ikke give vor tilslutning til.

I øvrigt har vi jo i fællesskab partierne imellem i den tid, der er gået siden 1946 — så vidt jeg da har forstået tinget — været enige om, at vi ville bort fra den nivellerings, vi i tidens løb var kommet ind på, hvad angår tjenestemandslønningerne. Jeg tager da vist ikke fejl, når jeg mener, at vi både ved behandlingen af tjenestemandsløven i 1946 og ved tjenestemandsløven af 1958 var enige om at virke i denne retning. Nu går den højtærede finansminister den modsatte vej. Hvorfor? Ja, vi forstår det ikke ganske; men også af den grund, jeg lige har omtalt: for at modvirke nivelleringsen, må den højtærede minister være forberedt på at møde modstand fra vor side.

Endnu værre bliver det imidlertid, når vi vender os til det andet problem i lovforslaget. Jeg lagde mærke til, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen lykønskede regeringen til det resultat, den var kommet til, og fremhævede, at det efter hans mening var lykkeligt derved, at det ikke kunne få nogen indflydelse på det private arbejdsmarked. Jeg må sige til den højtærede finansminister, at det tror vi ikke på. Vi forstår slet ikke rigtigt, hvorfor den højtærede finansminister kommer med denne feriegodtgørelse. Vi har nok set i fremsættelsestalen og i bemærkningerne til lovforslaget, at den højtærede finansminister ved at se på statens 7. lønningsklasses forhold i København og sammenligne med arbejdernes forhold har kunnet finde en tilsyneladende motivering for sit forslag; men det er nu vor bestemte opfattelse, at det ikke er gørligt, i hvert fald ikke hvis man vil samle folketinget, at drive tjenestemandslø-